

عاملی برای نزدیکی به رحمت خدا

قربان عبارت از کارهای نیکی است که انسان بوسیله آن بخواهد خود را به رحمت خداوند نزدیک کند، بنابراین عمل نیکی که انسان انجام دهد تا بدان وسیله خویشتن را به رحمت حق تعالی نزدیک سازد آن کار را قربان گویند؛ مانند فرمایش رسول اکرم (صلی الله علیه وآله) که فرمود: نماز موجب تقرب و نزدیکی هر پرهیزکار به رحمت پروردگار است.

بدیهی است که مراد از تقرب به خدای تعالی، قرابت زمانی و مکانی نیست چرا که بین خالق و مخلوق هیچگونه خویشاوندی وجود ندارد بلکه منظور آن است که از راه طاعت و انجام کارهای شایسته می تواند مشمول الطاف الهی قرار گرفته و به رحمت او نزدیک شود.

از جمله اعمالی که حجاج در روز دهم ذیحجه در سرزمین منی انجام می دهند کشتن شتر، گاو و یا گوسفند و انفاق آن به مستحقین است تا به وسیله این عمل نیک به رحمت پروردگار نزدیک شوند که آنرا قربانی گویند.

اسرار و حکمت قربانی

فدا کردن مال و انفاق آن در راه خدا از جمله اسرار و حکمتهای قربانی است.

ذبح صدها هزار گوسفند و نحر هزاران شتر، یک نوع جلوه و زیبایی بوده، مظهر روحیه ایثار دسته جمعی است که خود از شعائر الهی است

کشتن حیوان در مراسم قربانی اشاره به کشتن نفس اماره است و مرد خدانشناس با شمشیر برنده عقل و ایمان، حیوان نفس را که به طور دائم وی را به کارهای زشت و می دارد مقتول سازد و خانه دل را از لوث نفس لثیم پاک گردانده، آنرا در راه حق و پیشگاه محبوب قربانی کند و حج اکبر نماید که اگر نفس اماره و خواهش های او کشته نشوند و آرام نگیرند هرگاه تمام نعمتها و ثروتهای دنیوی در اختیارش باشد و زمین و آسمان را ببلعد باز هم سیر نمی شود و ندای هل من مزید دارد.

در روایات می خوانیم اولین قطره خون قربانی که ریخت، خداوند گناهان صاحبش را می بخشد، اوقاتی که به خاطر تولد نوزاد یا ورود مسافر یا دفع بلا، گوسفند ذبح می شود، در روح و روان و حرکت اهل خانه شور و نشاطی پدید می آید.

به هرحال، ذبح صدها هزار گوسفند و نحر هزاران شتر، یک نوع جلوه و زیبایی بوده، مظهر روحیه ایثار دسته جمعی است که خود از شعائر الهی است.

سیر کردن گرسنه ها: یکی از اسرار قربانی سیر کردن گرسنه ها است قرآن در این باره می فرماید: «فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِعُوا الْقَانِعَ وَالْمَعْتَرِ» از گوشت هایی که قربانی می کنید هم خودتان میل نمائید، هم به قانع و معتر بدهید. قانع، فقیری است که به آنچه می گیرد، قانع است. معتر، فقیری است که علاوه بر تقاضای کمک اعتراض هم می کند. این نشان دهنده بینش وسیع اسلام است که

سفارش به خود را فراموش کنید نه دیگران را و در تقسیم گوشت و اطعام، پای بند تملق یا دعا و تواضع فقیر نباشید؛ او را سیر کنید، گرچه با شنیدن زخم زبان باشد.

هر روز که در آن معصیت خدا نشود، عید است، به همین معنا است که در برابر جاذبه های هوای نفس در خط خدا قرار گرفته، هر گاه انسان بر خواسته همه شیطان های درونی و بیرونی پا می نهد آن روز را باید عید بگیرد

هدف اصلی در قربانی کردن چیست ؟

هدف اصلی در مسأله قربانی، رسیدن به مقام عالی تقوا است. قرآن در این زمینه می فرماید: این قربانیان که زائران خانه خدا به هنگام توقف در منی ذبح می کنند، گوشت یا خون آنها به خدا نمی رسد، بلکه هدف از قربانی، شکوفا شدن روح ایثار و نشان دادن میزان عشق و قرب به خدا و تقوا است .

هرگاه انسان بر سر دو راهی غریزه و وظیفه قرار گرفت و غریزه را انتخاب کرد، به سوی حیوانات گرویده بلکه از حیوانات هم پست تر شده است، چون از عقل و فکر و رهنمودهای انبیا استفاده نکرده است . اما همین که انسان در این دو راهی خطرناک وظیفه را انتخاب کرد و در خط ملائکه و پاکان قرار گرفت آنرا عید می گیرد، به عنوان غریزه گرسنگی و تشنگی انسان را به استفاده از آب و نان می کشاند، ولی وظیفه دستور می دهد که در ماه رمضان خودداری کن، کسانی که سی روز وظیفه را انتخاب کرده اند، روز عید فطر را باید عید بگیرند، زیرا وظیفه را بر غریزه ترجیح داده اند.

غریزه فرزند دوستی به ابراهیم (علیه السلام) می گوید: اسماعیل(علیه السلام) را ذبح نکن، اما وظیفه می گوید : او را ذبح نما . حضرت ابراهیم(علیه السلام) در این دو راهی، رضای خداوند و وظیفه را بر تمایلات شخصی خود و غریزه پیروز کرد، لذا باید آنرا عید بگیرد، اگر در حدیث می خوانیم: هر روز که در آن معصیت خدا نشود، عید است، به همین معنا است که در برابر جاذبه های هوای نفس در خط خدا قرار گرفته، هر گاه انسان بر خواسته همه شیطان های درونی و بیرونی پا می نهد آن روز را باید عید بگیرد .

گروه دین تبیان

منبع:

روزنامه کیهان